

Святі Борис і Гліб
у національній
культурі та
суспільній думці:
Досвід 1000-річної
присутности в українській
історії

Збірник наукових статей

“АКТА”

2015 р. минуло тисячоліття з часу мученицької смерти князів-страстотерпців Бориса і Гліба — перших святих, канонізованих у Київській митрополії. Досвід їхньої жертви, принесеної в ім'я запобігання братовбивчій ворожнечі, залишається духовною альтернативою клановим і партійним чварам, згубним для української держави.

Збірник наукових праць об'єднує дослідження, присвячені аналізу жертвовного досвіду святих князів, його реценції в літературних текстах і науковому дискурсі. Автори, що репрезентують провідні філологічні центри України, виявляють особливості інтерпретації сюжету загибелі Бориса і Гліба в текстах XIII–XX ст. та простежують вплив на ці твори актуальних суспільно-культурних чинників.

Книга адресована всім, хто цікавиться історією української культури та агіографічною спадщиною Київської Русі.

УДК (008+316.653)(477):Борис і Гліб "10/20"

ISBN 978-966-8917-79-0

© Наукове видавництво «Акта», видання, 2016

Зміст

<i>Євген Джиджора</i> Хрестильні імена Бориса і Гліба як форма літературної символізації	5
<i>Наталія Левченко</i> Борисо-глібський сюжет у матриці біблійної герменевтики давньої української літератури	17
<i>Юрій Ясіновський</i> Найдавніші літургійні книги Княжої доби і питання про їх локалізацію	30
<i>Юрій Пелешенко</i> Відгомони творів про Бориса і Гліба в східнослов'янській агіографії XII–XIII ст.	41
<i>Назар Федорак</i> Мотиви борисо-глібського сюжету в Галицько-Волинському літописі	46
<i>Олена Матушек</i> Борис і Гліб у проповідях Антонія Радивиловського	60
<i>Микола Сулима</i> Образи святих Бориса і Гліба в українській поезії XVII–XXI ст.	68
<i>Світлана Журавльова</i> “Княжат росских недармо тот клейнот, Стефане, носиш”: сарматська теорія родоводу в українській бароковій поезії	80
Архієпископ <i>Ігор Ісіченко</i> Сюжет про Бориса і Гліба в історичній ретроспективі письменства епохи Руїни	88
<i>Леонід Ушкалов</i> Образи Бориса і Гліба в театрі часів Бароко	94
<i>Ольга Новик</i> Літописний сюжет про Бориса і Гліба та «Страшний звір» Євгена Гребінки: трансформація мотиву братовбивства	118
<i>Наталія Пелешенко</i> Духовний подвиг князів Бориса і Гліба в українській літературі XX ст. (на матеріалі поезії Бориса Чичибабіна)	124
<i>Віра Сулима</i> Твори про святих Бориса і Гліба в історіях української літератури (1887–2014)	144